

...Vidzemē

Zemnieku saeimas šīs sezonas pēdējais seminārs ar saimniecību apmeklējumu notika 24. augustā – tieši tajā dienā, kad pār Latgali nokrita liels lietus mākonis. Lietus nedaudz mainīja arī mūsu plānus un programmu. Tomēr daudz vairāk lietus izmainīja saimnieku plānus gan saimniecībās kuras apmeklējām, gan citiem saimniekiem.

Pirmais uzņēmums ko apmeklējām: gardo ogu audzētājs un pārstrādātājs SIA "Very Berry". Tas savu ceļu uz sulu ražošanu uzsāka 1996. gadā, kad uzņēmuma izveidotāja un pašreizējā vadītāja Gundega Sauškina, tēva rosināta, sāka interesēties par ASV un Kanādā selekcionētām dzērvenēm. Kopš pirmajiem dzērveņu stādījumiem 1998. gadā, uzņēmuma lauki izauguši līdz ~40 ha. Šodien tajos aug dzērvenes, mellenes, avenes, zemenes un rabarberi. Savukārt ražotnē tiek glabātas, saldētas un pārstrādātas ogas.

Uzņēmums daudzu jautājumu risināšanā Latvijā ir "pionieris". Kā piemēru varam minēt – izveidoto purva lauku laistīšanas sistēmu, kura ļauj pasargāt stādījumu ziedus no apsālšanas salnās.

SIA "Very Berry" pastāvīgi attīstoties dažādo piedāvāto produktu klāstu. Vasarā ienākumus gūst, pārdodot ražu svaigā

veidā. Daļa ogu tiek saldēta un izmantota sulu ražošanai ziemā. Sulu dažādībai ar pašu izaudzēto nepietiek. Tādēļ, ķiršus, aronijas un smiltsērķšķus iepērk no citiem audzētājiem, galvenokārt – Latvijas. Uzņēmums meklē risinājumus pilnīgai ogu izmantošanai. No ogām, kas paliek pēc sulu izspiešanas gatavo sukādes, arī izspiedas tiek realizētas tālākai pārstrādei.

SIA "Very Berry" pastāvīgi nodrošina darbu 16 – 17 cilvēkiem, bet sezonas laikā līdz pat 80 – 90. Dzērveņu lasīšanai tiek izmantots arī speciāls kombains.

Līdz ar "Very Berry" tirgus zīmes attīstību, uzņēmumam ar savu produkciju izdevies iekļūt gan dažādu Latvijas veikalos, gan arī iekarot patērētāju interesi Vācijā, Spānijā, Izraēlā, Apvienotajā Karalistē, ASV un citās valstīs. Tāpat, produkti tiek realizēti pārtikas ražošanā vairākos Latvijas uzņēmumos.

Kā īpašs un ļoti pozitīvs pārsteigums vairumam pasākuma apmeklētājiem bija **Smiltenes lauksaimniecības tehnikums**. Mūs sagaidīja un ar skolas darbību iepazīstināja tās ilggadīgais direktors **Andris Miežītis**.

Šobrīd skolā profesionālo izglītību var iegūt veterinārmedicīnas, ēdināšanas un viesmīlības, kā arī tehnikas (ceļu būves, automehānikas) nozarēs. No šī gada izveidota jauna programma – hidrobūvtehnikas. Tas nozīmē, ka skola sāks gatavot lauksaimniekiem ļoti būtiskas nozares – hidromeliorācijas, vidējā līmeņa darbiniekus.

Skolai ir ļoti mūsdienīga mācību un praktizēšanās tehniskā bāze. Ir gan sava veterinārā klinika, gan virtuve un restorāns, gan četri tehnikas simulatori, gan salīdzinoši ļoti daudz tehnikas vienības praktisko apmācību nodrošināšanai. Turklāt tas viss tiek likts lietā.

Kā atzina direktors: "Katram cilvēkam, līdzās arodam, svarīga ir arī estētiskā puse. Lai nav robots, lai domā, kā attīstīt valsti." Tādēļ studentiem tiek piedāvātas arī dažādas ārpus skolas nodarbības – skolā dejo, dzied, sporto.

Šī noteikti ir vieta, uz kuriem jaunieši var doties apgūt arodu.

Zemnieku saimniecības "Jaunstrūkas" un "Irbītes" apstrādā apmēram 1600 ha zemes, no tām lielākā daļa ir īpašumā. 300 ha aug mežs, bet 1300 ha ir ūrumi. Tiek audzēti rudzi, kvieši, rapsis. Kviešiem tiek izvēlētas agrās šķirnes, lai tos varētu laicīgi nokult un laukos iesēt rapsi. Rapsu raža šogad ir 4,5 – 4,6 t/ha. Šogad novāktas arī 300 tonnas šķirnes 'Kaupo' rudzi, kas tiks izmantoti īstas rudzu maizes cepšanai saimnieka maizes ceptuvē "Roga – Agro". Pēc saimnieka teiktā, Latvijā lielākā daļa rudzu maizes tiek audzēta no rudzu hibrīdiem, kuru īpašības ar gadiem mainās. Līdz ar to, tā rudzu maize, kuru mēs nopērkam lielveikalos, daudzos gadījumos nemaz nav īsta rudzu maize. Kā īstenu rudzu maizes cepēju saimnieks min "Ķelmēnu" saimnieku. Ceram, ka arī z/s "Jaunstrūkas" saimniekam izdosies savs rudzu maizes "projekts".

Kā ļoti lielu saimniecības vērtību īpašnieks **Valdis Cīrcenis** min kompakktumu. Tālākais lauks 50 ha platībā atrodas 8 km attālumā no saimniecības bāzes vietas. Vidēji tie ir 3–4 km.

Oktoberi sāksies avansa maksājumu izmaksāšana lauksaimniekiem

No 20. oktobra sāksies vienotā platībmaksājuma, maksājuma par apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, un bioloģiskās lauksaimniecības maksājuma avansa izmaksāšana lauksaimniekiem.

Lauksaimnieki saņems 70 procentus no vienotā platību maksājuma un 85 procentus no maksājuma apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, un bioloģiskā maksājuma.

VPM finansējums 2017.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies par 14 procentiem, un provizoriskā atbalsta likme būs aptuveni 70 eiro/ha (avansa maksājumā 70% no likmes, t.i., aptuveni 49 eiro/ha), kas vēl tiks koriģēta atkarībā no kopējās atbalstam apstiprinātās platības.

Maksājuma apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, likmes 2017. gadā būs nemainīgas – tādas, kā bija līdz šim: par 1. kategoriju – 35 eiro/ha (avansā –30 eiro/ha), par 2. kategoriju – 45 eiro/ha (avansā –38 eiro/ha) un par 3. kategoriju – 50 eiro/ha (avansā –43 eiro/ha) kā arī 25 eiro/ha (avansā –21 eiro/ha) teritorijā ar citiem specifiskiem ierobežojumiem.

Bioloģiskie lauksaimnieki 2017. gadā saņems atbalstu tādā pašā apmērā kā iepriekšējos gados: par laukaugu platībām 117 eiro/ha (avansā –99 eiro/ha), par ilggadīgo zālāju platībām 97 eiro/ha (avansā –82 eiro/ha), par dārzeņu platībām 399 eiro/ha (avansā –339 eiro/ha), par kartupeļu platībām 397 eiro/ha (avansā –337 eiro/ha), par augļu koku un ogulāju platībām 485 eiro/ha (avansā –412 eiro/ha).

Avansa maksājumu izmaksu veiks pakāpeniski. Maksājumu avansā saņems tie lauksaimnieki, kuru saimniecības būs pabeigta atbilstības nosacījumu pārbaude, tādēļ aicinām lauksaimniekus pārliecināties, vai savlaikus ir sniegtas visas nepieciešamās atbildes uz LAD nosūtīto informācijas pieprasījumu.

Brauciena laikā viesojāties arī z/s "Veckūkuri". Saimniecība ir projekta GreenAgri demonstrējumu saimniecība, kurā tiek analizēts barības vielu sastāvs kūtmēslos, augsnē un arī barības vielu noteces. Projekta eksperti, pamatojoties uz analīžu rezultātiem, gatavo rekomendācijas kā saimniecība varētu efektīvāk izmantot kūtmēslos esošās barības vielas. Detalizētāks apraksts par projekta rezultātiem būs pieejams nākošajā gadā. Apmeklējuma laikā lielu interesi dalībniekos raisīja saimnieces **Ilvijas Jakovinas** stāstījums par pieredzi ar kūtmēsļu separāšanu un cietās frakcijas kaltēšanu. Šis saimniecības projekts vēl ir attīstības stadijā un gaida tālāku virzību.

Sīkāk par saimniecības darbību rakstījām mūsu žurnāla iepriekšējā numurā. Šoreiz ievietojam tikai fotogrāfijas nelieam ieskatam redzētājā.